

Archiv České redakce Vatikánského rozhlasu se nachází od roku 1970 v prvním patře budovy Palazzo Pio v dolní části Svatopetrského náměstí. Archiválie české sekce jsou uloženy volně v uzamykatelných skříních na chodbě nedaleko redakce. Původně jejich ochranu tvořily jen tvrdé desky s tkanicí a papírový přebal s vyznačeným rokem vzniku. Po digitalizaci archiválií v Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR) byla materie uložena pracovníky Archivu bezpečnostních složek (ABS) do odpovídajících archivních kartonů a převezena zpět do Říma.

Celkový rozsah archivu české sekce je zhruba osm běžných metrů. Kromě textů pro vysílání, které tvoří jeho hlavní část, patří k archivu rovněž brožury, bulletiny, dopisy čtenářů, různé články z jiných tiskovin a propagační materiál s církevní tematikou. Nahrávky na magnetofonových páskách a kazetách, jež vzešly z vysílání nebo zaznamenávají různé rozhovory s představiteli církve pro vysílání, tvoří rovněž součást archivu a na své zpracování teprve čekají.

Archiválie jsou uspořádány chronologicky. Jednotlivé relace začínají lednem 1950 a končí prosincem 1992. Chybí archivní materiály z let 1947–1949 a z období května až června 1963. Příčinou může být ztráta při stěhování archivu v minulosti, ale spíše je pravděpodobné, že si materiály půjčil některý z tehdejších redaktorů a po publicistickém využití je nezaložil zpět do archivu. Jedná se totiž o dokumenty z počátku vysílání české redakce a z důležitého období května až června 1963, týkající se II. vatikánského koncilu, smrti Jana XXIII. a nástupu nového papeže Pavla VI. Jako určitá alternativa ke ztraceným archiváliím může sloužit archiv slovenské redakce, který se zachoval, takže máme alespoň tuto možnost sledovat témata odvysílaná do Československa přes „železnou oponu“.

Celkový stav starších přepisů relací je nekvalitní, charakteristické jsou potrhání, polámané a zmačkané listy, špatně čitelné a nevhodně sešité strany. Nejstarší relace byly psány v několika kopiích na prúklepovém papíře, přičemž se často využívala i jeho druhá strana. Běžně jsou ve strojopisu ručně vepsané zásahy redaktorů – vsuvky, opravy, poznámky, zvýraznění fonetiky, případně vyškrtnuté celé odstavce, zřejmě z důvodu vymezeného vysílacího času.

Záhlaví každé strany uvádí text v latině *Trasmisione per la Cecoslovacchia in lingua Ceca*, tedy *Vysílání pro Československo v českém jazyce*, následuje datum a dvojí číslování – označení celkového počtu stran, jak jdou chronologicky po sobě a paginace stran jednotlivých relací. Každodenní relaci tvořily tři až čtyři hustě popsané strany.

Některé z příspěvků od externích redaktorů, kteří zároveň svůj text i odvysílali, jsou psány ručně. Tak například lze dohledat duchovní promluvy z počátku působení P. Tomáše

kardinála Špidlíka SJ v rozhlase, protože jeho písmo je dobře čitelné a snadno identifikovatelné. Jednotlivé příspěvky a relace však nejsou signovány ani označeny šifrou redaktora, proto je prakticky nemožné přiřadit další původce k jednotlivým textům.

Přes všechny uvedené nedostatky je archiv České redakce Vatikánského rozhlasu hodnotným doplňkem archiválií, které spravuje ABS. Význam tohoto rozhlasového vysílání ilustruje skutečnost, že si ho i přes rušení signálu denně naladilo zhruba 600 000 posluchačů z tehdejšího Československa.

Stanislava Vodičková